

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΜΟΝΟΠΩΛΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Του Δρος ΑΝΔΡΕΟΥ Ι. ΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ

τ. Ειδικού Συμβούλου τής Έπιτροπής τής Ο.Κ.

I. ΤΑ ΜΟΝΟΠΩΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ἡ ἰδρυτική τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος συνθήκη, ἔχουσα ὡς τελικὸν αὐτῆς στόχον τὴν οἰκονομικὴν ἔνωσιν τῶν ὑπογραψάντων αὐτὴν συν-εταίρων, ἔθεσεν εἰς κίνησιν ἓν φιλόδοξον processus θεμελιούμενον ἐπὶ τῶν ἀρχῶν καταργήσεως καὶ ἐξουδετερώσεως ἀπάντων τῶν ἐμποδίων τῶν παρεμβαλλομένων εἰς τὴν ἐλευθέραν μεταξὺ τῶν Κρατῶν - μελῶν κυκλοφορίαν ἐμπορευμάτων, προσώπων, ὑπηρεσιῶν καὶ κεφαλαίων, ὡς καὶ τῆς καθιερώσεως κοινῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τῆς δημιουργίας συστήματος ἐξασφαλίζοντος τὸν ἀνόθευτον ἀνταγωνισμόν ἐν τῇ κοινῇ ταύτῃ ἀγορᾷ.

Ἡ δημιουργία τοῦ ἄνω συστήματος ἐξασφαλίζεται τόσον ὑπὸ τῶν γενικῶν διατάξεων (πρβλ. ἄρθρα συνθήκης 7, 12 ἕως 17, 30 ἕως 37, 52 ἕως 58, 95 ἕως 99 κλπ.) ὅσον καὶ ὑπὸ ἐιδικῶν τοιούτων τοῦ τίτλου «Κανόνες περὶ ἀνταγωνισμοῦ». Διὰ τῶν ἐιδικῶν τούτων κανόνων ἐπιδιώκεται ἡ προστασία τοῦ ἐν τῇ κοινῇ ἀγορᾷ ἀναπτυσσομένου ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ καὶ δὴ κατὰ τῆς ἀσκήσεως μεθόδων dumping καὶ τῶν ὑπὸ Κρατῶν - μελῶν παρεχομένων, εἰς τινὰς ἐπιχειρήσεις, ποι-κίλων ἐνισχύσεων, ὡς καὶ κατὰ τῆς νοθεύσεως τοῦ ἐλευθέρου τούτου ἀνταγωνισμοῦ ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς ἢ τῆς ἐνισχυμένης θέσεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος (ἴδε ἄρθρ. 91 - 94 καὶ 85 - 90).

1. Ἀνάπτυξις τοῦ ζητήματος

Ὁ κεντρικὸς ἄξων τοῦ περὶ τοῦ ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ δικαίου τῆς Κοι-νότητος, ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀρθρῶν 85 καὶ 86 τῆς Συνθήκης. Τὰ λοιπὰ ἄρθρα, ἀπὸ τοῦ 87 ἕως καὶ 94 εὐθυγραμμιζόμενα ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄξονος θεσπίζουν καὶ ταῦτα κανόνας διὰ τὴν διασφάλισιν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἐφαρμόζονται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κρατικῶν μονοπωλίων, θέτοντες ὑπὸ ἔλεγχον τὰς μονοπωλιακὰς καταστά-

σεις και προβλέποντες την όριστικήν διευθέτησιν τούτων, ώστε να μη καθίσταται αὐταὶ ἐμπόδιον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 85, τυγχάνουσι ἀσυμβίβαστοι καὶ ἔνεκα τούτου ἀπαγορεύονται οἰαδιῆποτε συμφωνίαι μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων, οἰαδιῆποτε ἀποφάσεις ἐνώσεως ἐπιχειρήσεων καὶ αἱ περιπτώσεις συμφωνηθείσης πρακτικῆς αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ παραβλάψωσι τὸ μεταξὺ τῶν Κρατῶν - μελῶν ἐμπόριον καὶ τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα ἢ ἀντικείμενον εἶναι ἢ παρακώλυσις, ὁ περιορισμὸς ἢ ἡ νόθευσις τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐντὸς τῆς Κοινότητος.

Εἶναι ἀδιάφορον ἂν τὴν βάσιν τοῦ δεσμοῦ μεταξὺ ἐπιχειρήσεων συνιστᾷ σύμβασις, συλλογικὴ πρᾶξις, διοικητικὴ πρᾶξις κλπ. Ἀδιάφορον ἐπίσης εἶναι ὑπὸ ποῖον νομικὸν μανδύαν ἐμφανίζεται ἡ ἔνωσις ἐπιχειρήσεων.

Σημειωθῆτω ὅτι, τὸ αὐτὸ ἄρθρον, εἰς τὴν παράγραφον αὐτοῦ 2 καθιερώνει ὅτι, αἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 85 ἀπηγορευμένοι συμφωνίαι ἢ ἀποφάσεις εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι.

Συναφῶς τὸ ἄρθρον 90 καθορίζει ὅτι :

«Τὰ Κράτη - μέλη, προκειμένου περὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας χορηγοῦσιν εἰδικὰ ἢ ἀποκλειστικὰ δικαιώματα δὲν θεσπίζουσιν οὔτε διατηροῦσι μέτρον ἀντίθετον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς παρούσης Συνθήκης ἰδίως τοὺς προβλεπομένους εἰς τὰ ἄρθρα 7 καὶ 85 ἕως καὶ 94». Περαιτέρω δὲ ὅτι :

Αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ ἐπιφορτισμένοι μετὰ τὴν διαχείρισιν ὑπηρεσιῶν γενικοῦ οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος ἢ αἱ ἔχουσαι τὸν χαρακτήρα δημοσιονομικοῦ μονοπωλίου ὑπόκεινται εἰς τοὺς κανόνας τοὺς περιλαμβανομένους εἰς τὴν Συνθήκην ταύτην, ἰδιαίτερος δὲ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν τὸν ἀνταγωνισμὸν ἐν ᾧ μέτρῳ βεβαίως ἢ ἐφαρμογῇ τῶν κανόνων τούτων δὲν προκαλεῖ νόμφ ἢ ἔργῳ, ἀποτυχίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐταῖς εἰδικῆς ἀποστολῆς.

Ἡ ἀπαγόρευσις λοιπὸν εἶναι καθολικὴ καὶ ἀπευθύνεται πρὸς πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι μετέχουν συμπράξεων δυναμένων νὰ ἐπιδράσουν ἐπὶ τοῦ κοινοτικοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς νοθεύσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Εἰς τὸν ὡς ἄνω κανόνα οὐδεμία ἐξαίρεσις δύναται νὰ καθιερωθῇ πλήν :

α) Ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ἐπιφορτισμένων μετὰ τὴν διαχείρισιν ὑπηρεσιῶν γενικοῦ οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος. Τοιαῦται δὲ εἶναι μόνον αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ὡς π.χ. ὕδατος, ἠλεκτρισμοῦ κ.λ.π. (βλέπε σχετικῶς Everlign E.N. ἀρ. 4, ὡς καὶ ἀνάλυσιν Salari 63 ἐπ.).

β) Ἐπὶ περιπτώσεων δημοσιονομικῶν μονοπωλίων, μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις καθίστανται αἰτία ἀποτυχίας ἐν τῇ ἐκπλήρωσει τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τῆς Συνθήκης περὶ ἧς κατωτέρω.

Διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ὅλου ζητήματος, τὸ Συμβούλιον τῆς Ε.Ο.Κ. ἐψήφισε τοὺς βασικοὺς κανονισμοὺς ὑπ' ἀριθμ. 17 καὶ 19 οἱ ὁποῖοι χορηγοῦν τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς εὐρείας ἐξουσίας. Ἡ εὐρύτερα καὶ πλέον σπουδαία

ἀρμοδιότητος τῆς εἶναι ἢ καθιερωμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ 17, καθ' ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ ὁσάκις, κατόπιν αἰτήσεως κράτους τινὸς μέλους ἢ προσώπων ἢ ἐνώσεων προσώπων ἐχουσῶν ἔννομον συμφέρον ἢ αὐτεπαγγέλτως, ἤθελε διαπιστώσει παράβασιν τινὰ τῶν ἄρθρων 85, 51 ἢ 86, ἀφ' ἑνὸς λαμβάνη μέτρα ἐξαναγκάζοντα εἰς παῦσιν τῆς παραβάσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπιβάλλῃ κυρώσεις. Ἡ ἀπόφασις αὕτη δύναται κατ' ἄρθρον 16, νὰ συνοδεύηται δι' ἐπιβολῆς χρηματικῆς ποινῆς. Τοῦ δικαιώματος τούτου ἔκαμε χρῆσιν ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς ἀρκετὰς περιπτώσεις.

2. Ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων

Αἱ ἀποφάσεις αἱ λαμβανόμεναι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπόκεινται, δυνάμει τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 173 εἰς ἔλεγχον τῆς νομιμότητος αὐτῶν, ἀσκούμενον ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.) καὶ προκαλούμενον δι' αἰτήσεως Κράτους - μέλους, τοῦ Συμβουλίου ἢ παντὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου καθ' οὗ ἐξεδόθη ἀπόφασις ἢ τὸ ἀφορᾷ ἀμέσως καὶ ἀτομικῶς. Τὸ ὡς εἴρηται δικαστήριον, ἀκυροῦν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, δικαιούται νὰ καταργήσῃ, νὰ μειώσῃ, ἢ καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν ἢ πρόστιμον ἢ νὰ χειροτερεύσῃ, τὴν θέσιν τοῦ προσφεύγοντος. Σημειοῦται ὅτι, τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον ἔκαμε κατ' ἐπανάληψιν χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του αὐτοῦ.

3. Ἡ προβλεπομένη ὀριστικὴ ρύθμισις τῶν μονοπωλίων

Ἄν ἡ Συνθήκη τῆς Ρώμης δὲν περιελάμβανεν οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν περὶ τοῦ θέματος τῶν μονοπωλίων, ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς μνείας ἣτις γίνεται ἐν ἄρθρῳ αὐτῆς 90, ἴσως ἐδίεδετο ἢ ἐντύπωσις, παρὰ τὸν καθιερούμενον ἀνταγωνισμόν, ὅτι ὑπεθάλλετο ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν μονοπωλίων μὲ ἀποτελεσμα τὴν δυνατότητα διατηρήσεως τούτων.

Τὸ γεγονός χρήζει ἰδιαίτερας προσοχῆς, διότι ὑπὸ τινῶν πιστεύεται εἰσέτι ὅτι τὰ μονοπωλιακὰ καθεστῶτα θὰ δύνανται νὰ ἐξακολουθήσουν διατηρούμενα ὡς ἔχουν, παρὰ τὴν δημιουργίαν ἐλευθέρως ἀγορᾶς, ἣτις οἰκοδομεῖται ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ κανόνος τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ καὶ λειτουργεῖ μὲ γνώμονα τὸν νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως.

Ἐποστήριξις διαφορετικῆς θέσεως ἀφ' ἑνὸς θὰ ἔθετεν ἐν ἀμφιβόλῳ τὸ ὄλον οἰκοδόμημα καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τῆς Ε.Ο.Κ., ἀφ' ἑτέρου θὰ ἀντέκειτο εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς Συνθήκης (ἄρ. 3 κλπ.) ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς σαφῶς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37 ὅπερ ὡς *lex specialis* διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν μονοπωλίων, δεόν νὰ ἔχη ὑπεροχὴν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἔναντι τῶν λοιπῶν γενικῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι συμπληρῶνουν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 διαλαμβανόμενα.

Διὰ τοῦ προειρημένου ἄρθρου 37 ὀρίζεται :

«Τὰ Κράτη - μέλη διαρρυθμίζουσι προοδευτικῶς τὰ ἐθνικὰ μονοπώλια ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος εἰς τρόπον ὥστε, κατὰ τὴν λήξιν τῆς

μεταβατικής περιόδου να εξασφαλισθῆ εἰς τὰς συνθήκας ἐφοδιασμοῦ καὶ διαθέσεως ὁ ἀποκλεισμός πάσης διακρίσεως μεταξύ τῶν ὑπηκόων τῶν Κρατῶν - μελῶν».

Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ δωδεκαετῆς μεταβατικὴ περίοδος ἔληξε, καὶ τὸ θέμα τῶν μονοπωλίων δὲν διερρυθμίσθη εἰσέτι ὡς τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον ἐπιτάσσει. (Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι καὶ ἄλλοι στόχοι τῆς Ε.Ο.Κ. δὲν ὠλοκληρώθησαν ἐντὸς τῶν τακτῶν προθεσμιῶν).

Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῆς προβλεπομένης διαρρυθμίσεως τῶν μονοπωλίων εὐρίσκεται εἰς τὴν φράσιν «ὥστε νὰ εξασφαλισθῆ εἰς τὰς συνθήκας τῶν ὑπηκόων τῶν Κρατῶν - μελῶν».

Ἄλλαις λέξεσι εἶναι ἀνεπίτρεπτον εἰς οἵανδήποτε ἐπιχείρησιν νὰ λειτουργῆ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ τῆς Συνθήκης, ἔστω καὶ ἂν αὕτη ἔχη ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς μονοπωλιακῶν χαρακτήρα.

Οὕτως, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37, εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελε τυπικῶς διατηρηθῆ παρά τινος Κράτους - μέλους τῆς Ε.Ο.Κ. μονοπωλιακὴ ἐπιχείρησις (σεβομένης τῆς δημοσίας αὐτῆς ὠφελείας καὶ ἀποστολῆς) αὕτη θὰ δύναται νὰ λειτουργῆ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ὅτι : α) δὲν παρακωλύει τὴν παράλληλον ἐγκατάστασιν καὶ λειτουργίαν ὁμοειδοῦς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ ὑπηκόου τινὸς Κράτους - μέλους τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ β) ὅτι εξασφαλίζει ἄνευ διακρίσεως τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐφοδιασμοῦ καὶ διαθέσεως εἰς παρομοίου εἶδους ἐπιχειρήσεις.

Τὸ ἄρθρον 37 εἰς τὴν παράγραφον αὐτοῦ 2 ἐπεκτείνει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ παντὸς ὀργανισμοῦ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐν Κράτος - μέλος *de jure* ἢ *de facto* ἐλέγχει, διευθύνει ἢ αἰσθητῶς ἐπηρεάζει, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τὰς εἰσαγωγὰς ἢ ἐξαγωγὰς μεταξύ τῶν Κρατῶν - μελῶν. Αἱ διατάξεις αὗται, ὀρίζει περαιτέρω ἡ ἰδίᾳ παράγραφος, τυγχάνουν ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν Κρατικῶν μονοπωλίων.

Συνεπῶς δύναται νὰ θεωρηθῆ ἀνεκτὸν ἐν μονοπωλίῳ ὑπὸ μορφὴν ἐθνικῆς ἐταιρίας ἐφ' ὅσον πληροῖ, πλέον τῶν ἄνω προϋποθέσεων, καὶ τὸν ὅρον ὅτι δὲν καθιερώνει διακριτικὴν μεταχείρισιν προσκρούουσιν εἰς τὰς διατάξεις τῆς Συνθήκης.

4. Τὸ μέσον διαρρυθμίσεως τῶν μονοπωλίων

Διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ὀρίζεται ὅτι : Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπευθύνει συστάσεις, ἐν σχέσει μὲ τὸν τρόπον καὶ τὸν ρυθμὸν, συμφώνως ταῖς ὁποῖαις ἢ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένη προσαρμογὴ δέον νὰ πραγματοποιηθῆ. Σημειοῦται ἡ ἀδυναμία διαρρυθμίσεως ἑνὸς τοσοῦτον σοβαροῦ ζητήματος διὰ τοῦ μέσου τῶν «συστάσεων» αἵτινες δὲν δεσμεύουν νομικῶς τὰ πρὸς ἃ ἀπευθύνονται Κράτη - μέλη.

Ἐφ' ᾧ, κατὰ τὴν κρατοῦσαν τακτικὴν, ἡ Ἐπιτροπὴ (βασίζομένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Συνθήκης περὶ καλύψεως κενῶν) ἐπεξεργάσθη τὴν διὰ

Κανονισμού διαρρυθμισιν τοῦ θέματος ὀρισμένου εἴδους μονοπωλίων. Ἡ προβλεπομένη διευθέτησις τοῦ ζητήματος τῶν μονοπωλίων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Κοινότητος πρόκειται νὰ ὁλοκληρωθῇ λίαν συντόμως.

5. Πρόσφατοι ἐξελίξεις ἐπὶ τοῦ θέματος

Αἱ τελευταῖαι ἐξελίξεις ἐπὶ τοῦ θέματος ὡς αὐταὶ ἔλαβον χώραν εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ε. Ο. Κ. διατυπώνονται κατωτέρω :

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνέχισε κατὰ τὸ 1972 τὴν ἐξέτασιν τῆς διευθετήσεως τῶν ἐθνικῶν μονοπωλίων ἐμπορικοῦ χαρακτήρος. Διεπίστωσεν ὅτι εἰς πλείστας περιπτώσεις ἢ διακριτικὴ μεταχείρισις τὴν ὁποίαν εἶχεν προηγουμένως δι' ἐρεύνης τῆς ἐξακριβώσει (Πρβλ. πρώτην ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἀνταγωνισμοῦ Νο. 195-202) δὲν κατηργήθη. Τοῦτο τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸ νὰ ἐφαρμώσῃ τὴν διαδικασίαν τῶν παραβάσεων ἢ συνθήκη τῆς Ρώμης εἰς τὸ ἄρθρον αὐτῆς 169 εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ γαλλικοῦ μονοπωλίου οἰνοπνεύματος, τῶν Sceries Thomas καὶ τῶν πυρίων, ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἰταλικῶν μονοπωλίων τῶν πυρίων. Εἰς τὰ πλαίσια αὐτῆς τῆς διαδικασίας αἱ δύο ἐνδιαφερόμεναι κυβερνήσεις προέβαλον τὰς ἀντιρρήσεις των καὶ παρατηρήσεις των. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ μονοπώλιον τῶν οἰνοπνευμάτων ἢ Γαλλικὴ Κυβέρνησις διεμήνυσεν ὅτι τροποποιήσις τῆς κρατοῦσης νομοθεσίας ἔχει προετοιμασθῆ, ἣτις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1973. Ἐδόθη ἢ διαβεβαίωσις ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα θὰ δώσουν τέλος εἰς τὴν διακριτικὴν μεταχείρισιν τὴν διαπιστωθεῖσαν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε. Ο. Κ. καὶ ἀφορῶσαν εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ἐπὶ πλέον φόρου ὁ ὁποῖος πλῆττει, κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν, ὀρισμένα οἰνοπνευματώδη ποτὰ ἀλλοδαπῆς προελεύσεως καὶ τὴν ἐφαρμοζομένην ὀφειλὴν εἰς ὁμοειδῆ ἐθνικὰ προϊόντα. Τοιοῦτοτρόπως ἢ διαδικασία τῶν παραβάσεων δὲν συνεχίσθη.

Ἡ υἱοθέτησις μέτρων ἐπιτρεπόντων τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν ἐν Γαλλίᾳ τῶν Sceries Thomas προελεύσεως ἐκ τῶν ἄλλων Κρατῶν-μελῶν τῆς Ε. Ο. Κ., ὡς καὶ τῆς ἐξαγωγῆς τούτων πρὸς τὰ Κράτη ταῦτα προεβλέφθη. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι συνεπεία τῆς ἀμέσου ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθροῦ 37 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης τὸ μονοπώλιον δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἔστω καὶ ἂν αἱ νομοθετικαὶ καὶ κανονιστικαὶ μεταρρυθμίσεις δὲν ἔχουν εἰσέτι λάβει χώραν. Ἡ διαδικασία δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ φυσιολογικῶς τὸν ρυθμὸν τῆς.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ μονοπώλιον τῶν πυρίων, διὰ τοῦ νόμου τῆς 5ης Δεκεμβρίου 1972 (ἐπίσημος ἡμερὶς τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5-12-72) ἐδόθη τέλος εἰς τὸ μονοπώλιον εἰσαγωγῆς ὡς πρὸς τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων Κρατῶν-μελῶν ὅπερ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ τερματίσῃ τὴν ἐναντίον τῆς Γαλλίας κινήθεισαν διαδικασίαν.

Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ πλευρᾶς τῆς, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ μονοπώλιον τῶν πυρίων ἔχει ἀφ' ἐνὸς μὲν προβάλει ἀντιρρήσεις εἰς ἀπόψεις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε. Ο. Κ., ἀντιρρήσεις νομικοῦ χαρακτήρος, θεμελιωμένας κυρίως εἰς τὴν ἐξαί-

ρεσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 90 παρ. 2 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης διὰ τὰ μονοπώλια ἄτινα ἔχουν δημοσιονομικὸν χαρακτήρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἔχει ἐπιμείνει ἐπὶ τοῦ προβλήματος κοινωνικοῦ χαρακτήρος ὅπερ συνδέεται μὲ τὴν κατάργησιν τῆς Ἰταλικῆς ἀγορᾶς τῶν πυριῶν.

Πάντως, ἡ διαδικασία παραβάσεως, ἡ κινηθεῖσα ἐναντίον τῆς Ἰταλίας συνεχίζεται.

Ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 169 τῆς Συνθήκης τῆς Ε.Ο.Κ. διαδικασία ὡσαύτως ἐκινήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ γαλλικὸν μονοπώλιον τοῦ ἐπεξεργασμένου καπνοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ πράγματι διεπίστωσεν ὅτι τὸ S. E. I. T. A. (Service d' Exploitation Industrielle de Tabac et Allumette) ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζη μέτρα περιορίζοντα τὴν εἰσαγωγὴν καὶ διανομὴν ἐν Γαλλίᾳ ἐπεξεργασμένου καπνοῦ ἀλλοδαπῆς προελεύσεως ἢ τύπου, μέτρων τὰ ὁποῖα ἡ Ε. Ο. Κ. προσφάτως εἶχε θεωρήσει χαρακτήρος διακριτικοῦ. Νέα μέτρα ἔχουν ἐξ ἄλλου υἱοθετηθῆ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ S.E.I.T.A. ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1972. Πρόκειται κυρίως διὰ τὴν καθιέρωσιν ἐνὸς ποσοῦ ἀποζημιώσεως, ὑπὸ μορφήν ἐξόδων διανομῆς, καὶ τῆς τροποποιήσεως τῶν πικάκων τῶν τιμῶν ἐπὶ τοῦ ἐπεξεργασμένου καπνοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι ἰδιαίτερος δυσμενῆ διὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς βιομηχάνους καὶ κατὰ συνέπειαν διακριτικὰ ἐναντι τούτων. Ἐφ' ὀρισμένων ἐκ τῶν προτεινομένων μέτρων ἡ S.E.I.T.A. ἐδέχθη νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις εἰς τρόπον ὥστε ἡ κινηθεῖσα διαδικασία νὰ ἀποβῆ ἄνευ ἀντικειμένου.

Τὸ ἰταλικὸν μονοπώλιον τοῦ ἐπεξεργασμένου καπνοῦ ἀπέτέλεσε νέον ἀντικείμενον ἐξετάσεως ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ., ἥτις ἐζήτησεν παρὰ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ὀρισμένης ἐπεξηγήσεις. Ἡ ἰταλικὴ ἀπάντησις πρὸς τὸ παρὸν μελετᾶται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ κατάστασις τῶν λοιπῶν μονοπωλίων εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. συνοψίζεται ὡς ἀκολούθως :

Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐγνώρισεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὅτι μέτρα ἐπιτρέποντα τὴν σύμφωνον πρὸς τὴν συνθήκην τῆς Ε.Ο.Κ. ρύθμισιν τοῦ μονοπωλίου τῆς ποτάσεως προπαρασκευάζονται. Ἡ δέσμευσις τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀφορᾷ μόνον τὸ ἐφαρμοζόμενον καθεστῶς ἐπὶ τῶν συνθέτων λιπασμάτων τῶν περιεχόντων ποτάσσαν ἀλλ' ὡσαύτως ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς καθαρᾶς ποτάσεως ἢ τοῦ ἁλατος τῆς ποτάσεως (πρβλ. πρώτην ἔκθεσιν No. 201, τῆς Ε. Ο. Κ.).

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἰταλικά μονοπώλια τοῦ ἁλατος καὶ τοῦ χάρτου σιγαρέττων, ἡ προβλεπομένη ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς φορολογικῆς μεταρρυθμίσεως κατάργησις τούτων εἰς Ἰταλίαν ἐπεβραδύνθη (πρβλ. πρώτην ἔκθεσιν No. 201) διὰ τοῦ προσχήματος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος φόρου ἐπὶ τῆς προστιθεμένης ἀξίας καὶ πάντως ὀφείλει νὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὸ ἔτος 1973. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνημερώθη ἐκ μέρους τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἄνω ἀπόψεώς της ἀλλὰ ἐπέμεινε ὅπως ἐν ἀναμονῇ τῆς υἱοθετήσεως τῶν προτεινομένων μέτρων, οὐδὲν ἐμπόδιον τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν προϊόντων τούτων θὰ ἐγείρεται.

Τὸ μονοπώλιον τῶν ἐναυσμάτων ἀναπτῆρων (τσακμακόπετρες) ἑτεροματίσθη

τὴν 21ην Ἀπριλίου 1972 ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς διατάξεως ἣτις περιελήφθη εἰς τὸ διάταγμα τὸ ἀφορῶν τὴν κατάργησιν τοῦ μονοπωλίου τῶν ἀναπτῆρων, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἐν ἔτει 1971 (πρβλ. πρώτην ἔκθεσιν τῆς Ε.Ο.Κ. Νο. 201).

II. ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΝΟΠΩΛΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - Ε.Ο.Κ.

1. Εἰσαγωγικὰ στοιχεῖα

Δυνάμει τῆς συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν ἡ Ἑλλάς κατέστη συνδεδεμένον μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος μὲ σαφῶς προδιαγεγραμμένον τελικὸν σκοπὸν ὅπως κατὰ τὸ 1984 προσχωρήσῃ ὡς πλήρες μέλος εἰς αὐτήν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 51 τῆς ἐν λόγω συμφωνίας, τὰ συνάψαντα ταύτην μέρη, καθώρισαν ὅτι, εἰς τὰς ἐκ τῆς συνδέσεως σχέσεις αὐτῶν δέον ὅπως καταστοῦν ἐφαρμοσίμοι ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ αἰ τιθέμεναι ἐν ἄρθροις 85, 86, 90 καὶ 92 τῆς Ἰδρυτικῆς τῆς Κοινότητος Συνθήκης, περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν νοθευόντων τὸν ἀνταγωνισμὸν συμπράξεων ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς καταχρηστικῆς ἐκμεταλλεύσεως δεσποζούσης θέσεως ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς.

Περαιτέρω, ὡς ἀνελύθη ἀλλαχοῦ, διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης τὰ Κράτη - μέλη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ζητήματος τῶν ἐθνικῶν μονοπωλίων ἐμπορικῶν χαρακτῆρος. Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις ἀνελήφθη *expressis verbis* διὰ τοῦ ἄρθρου 31 τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ διὰ τὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ., ὡς ἐκτενῶς θέλει ἀναλυθῆ κατωτέρω.

Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ζητήματος ὅπερ δημιουργεῖται ἐκ τῆς ὑπάρξεως κρατικῶν μονοπωλίων ἐν Ἑλλάδι καὶ τοῦ τρόπου διευθετήσεως τούτων ὑπὸ τὸ φῶς τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας, εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως προέλθωμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν ὁποίων παραπέμπουσι ἄλλωστε καὶ αἱ διατάξεις τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν.

2. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν

Τὸ νομικὸν πλαίσιον τῆς διαρρυθμίσεως τῶν ἑλληνικῶν μονοπωλίων, ἐμπεριέχεται καθόλου σχεδὸν ἀπὸ πλευρᾶς οὐσίας, εἰς τὰ ὅσα ἀνελύθησαν εἰς ἕτερον μέρος τῆς παρουσίας ἐρεύνης, ἀναφορικῶς πρὸς τὰ μονοπώλια τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ., ἐφ' ὅσον αἱ διατάξεις τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν ἢ παραπέμπουσι εἰς τὰς οἰκείας τοιαύτας τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης ἢ ἀντιγράφουσι πιστῶς ταύτας.

Εἰδικώτερον, τὸ ἄρθρον 51 τῆς Συμφωνίας ἔχει οὕτω : «Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναγνωρίζουν ὅτι αἱ ἀρχαὶ αἰ τιθέμεναι ἐν ἄρθροις 85, 86, καὶ 92 τῆς Ἰδρυτικῆς τῆς Κοινότητος Συνθήκης, δέον νὰ καταστοῦν ἐφαρμοσίμοι εἰς τὰς ἐκ τῆς Συνδέσεως σχέσεις αὐτῶν». Οὕτω λοιπόν, καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἀνοθεύτους ἀρχὰς τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, αὗται ἰσχύουσι *mutatis mutandis* ὡς ἀνελύθησαν ἀνωτέρω καὶ διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ.

Ἐφ' ᾧ καὶ οἱ ἐντεταλμένοι φορεῖς τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἄσκησιν οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι, ὀφείλουν νὰ ἔχουν ἐν νῷ ὅτι αἱ ἐνέργειαι τῶν δέον νὰ εὐθυγραμμίζονται ἀπὸ τοῦδε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὸ πνεῦμα δημιουργίας ἐνὸς ἀνοθεύτου ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ἐξ ὑποχρέωσης οὐχὶ μόνον πρὸς τὰ φιλόδοξα κηρύγματα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ νέου πενταετοῦς προγράμματος ἀλλὰ καὶ διότι τοῦτο ὑπαγορεύουν καὶ αἱ συμβατικά μας ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν. Πᾶσα λοιπὸν ἐνέργεια ἢ πρᾶξις ἐκ μέρους δημοσίου ὀργάνου ἢ ἰδιώτου, φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἀντικειμένη πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνοθεύτου ἀνταγωνισμοῦ θὰ ἀποτελέσῃ, μὲ τὴν θέσιν εἰς ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας, παράβασιν καὶ θὰ ἐλεγχθῇ ἀρμοδίως θάπτον ἢ βράδιον, ὡς ἀντιστρατευομένη τὰς ἐν λόγῳ διατάξεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 31 τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ἀναφερόμεναι εἰδικῶς εἰς τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῶν μονοπωλίων ἐντὸς τοῦ γεωγραφικοῦ χώρου τῆς Συνδέσεως, διαλαμβάνουν τὰ ἑξῆς :

«Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη διαρρυθμίζουσι προοδευτικῶς τὰ ἐθνικὰ μονοπώλια ἐμπορικοῦ χαρακτήρος εἰς τρόπον ὥστε, κατὰ τὴν ἐκπνοήν, τῆς προβλεπομένης ἐν ἄρθρῳ 15, μεταβατικῆς περιόδου, νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ ἀποκλεισμός πάσης διακρίσεως μεταξὺ Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὑπηκόων τῶν Κρατῶν - μελῶν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους προμηθείας καὶ διαθέσεως.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἐπὶ παντὸς ὀργανισμοῦ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἡ Ἑλλάς ἢ Κράτος - μέλος νόμῳ ἢ ἔργῳ ἐλέγχει, κατευθύνει ἢ αἰσθητῶς ἐπηρεάζει, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰς εἰσαγωγὰς ἢ ἐξαγωγὰς. Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν κατ' ἐκχώρησιν κρατικῶν μονοπωλίων».

Τὸ αὐτὸ ἄρθρον περαιτέρω ὀρίζει ὅτι, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη, οὐδὲν νέον μέτρον λαμβάνουν ἀντίθετον πρὸς τὰς τιθεμένας ἐν παραγράφῳ 1 ἀρχὰς ἢ περιορίζον τὴν σημασίαν τῶν ἄρθρων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν κατάργησιν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν μεταξὺ τῶν Συμβαλλομένων μερῶν.

3. Τρόπος καὶ διαδικασία διευθέτησεως τῶν μονοπωλίων

Κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 31, ὁ τρόπος τῆς διαρρυθμίσεως τῶν ἐλληνικῶν μονοπωλίων ὡς καὶ τοῦ περιορισμοῦ ἐκ μέρους τῶν Κρατῶν - μελῶν τῶν παρεμβαλλομένων εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐμποδίων, ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως. Μέχρι τῆς λήψεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως τῆς προβλεπομένης ἀποφάσεως, τὰ Κράτη - μέλη ἐφαρμόζουσι ἐπὶ τῶν ὑπαγομένων ἐν Ἑλλάδι εἰς μονοπώλιον προϊόντων, τὴν μεταχείρισιν ἢ ὅποια προβλέπεται διὰ τὰ αὐτὰ προϊόντα τρίτων χωρῶν.

4. Χρονοδιάγραμμα τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ζητήσεως

Τὸ θέμα τοῦ ἀκολουθητέου ρυθμοῦ εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν ἑλληνικῶν μονοπωλίων προδιαγράφεται ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 τῆς Συμφωνίας, ἡ παράγραφος 4 τοῦ ὁποίου ὀρίζει ὅτι «..... ὁ ρυθμὸς τῆς διαρρυθμίσεως ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως τὸ βραδύτερον δύο ἔτη μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς Συμφωνίας». Μέχρι σήμερον, δέκα ἔτη παρήλθον ἀπὸ τῆς ἐν λόγω ἐνάξεως καὶ οὐδεμία σχετικὴ ἀπόφασις ἐλήφθη.

Δὲν πρέπει νὰ παροραῖται ὅτι ἐντὸς ἔτους καὶ δὴ τὴν 1ην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1974 ὀλοκληροῦται ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. καὶ μετὰ ταῦτα θὰ λειτουργήσουν ἀναποφεύκτως οἱ κανόνες περὶ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, οἵτινες ὡσαύτως εἶναι ἀνενεργοί, παρὰ τὴν πρόβλεψιν τοῦ ἄρθρου 52 καθ' ὃ, «τὸ Συμβούλιον τῆς Συνδέσεως καθορίζει ἐντὸς προθεσμίας δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάξεως τῆς ἰσχύος τῆς Συμφωνίας τοὺς ὅρους καὶ τὸν τρόπον ἐφαρμογῆς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ προηγουμένον ἄρθρον ἀρχῶν».

Πάντως, δεόν νὰ ὑπογραμμισθῇ ὅτι, τὸ θέμα τῶν μονοπωλίων κατ' ἀνώτατον χρονικὸν διάστημα θὰ διαρρυθμισθῇ ἐντὸς τῆς μακρᾶς μεταβατικῆς περιόδου τῶν 22 ἐτῶν ἤτοι τὸ ἀργότερον μέχρι τὸ 1984. Τοῦτο ρητῶς ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 τῆς Συμφωνίας καθ' ὃ, κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προβλεπομένης ἐν ἄρθρῳ 15 μεταβατικῆς περιόδου (22 ἐτῶν), δεόν νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ ἀποκλεισμός πάσης διακρίσεως μεταξὺ Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὑπηκόων τῶν Κρατῶν - μελῶν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους προμηθείας καὶ διαθέσεως, ἐν ἐνὶ λόγῳ προβλέπει τὸ ἀνόθευτον τῆς λειτουργίας τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ὅπερ ἐν τοῖς πράγμασι ὀδηγεῖ εἰς τὴν κατάργησιν τῶν μονοπωλιακῶν θέσεων ἐν τῇ δημιουργουμένῃ ἐλευθέρῃ ἀγορᾷ.

5. Αἱ προθέσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως

Διὰ τῶν βασικῶν κατευθύνσεων τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, ὡς προδιαγράφονται γενικῶς εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑλοποιοῦνται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πενταετοῦς προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐπιδιώκεται ἡ ἐπίτευξις σημαντικῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος τῆς οἰκονομίας, βελτιώσεως τῆς ἀνταγωνιστικότητος καὶ πραγματοποιήσεως σημαντικῆς προόδου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς πλήρους ἐναρμονίσεως τῆς οἰκονομίας πρὸς τὸ καθεστῶς τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὐθυγραμμίζομένη πρὸς τὰς ἄνω ἐπιταγὰς καὶ τὰς διεθνεῖς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις τῆς Χώρας, ἰδίᾳ τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ὡς αὗται ἀνελύθησαν ἀνωτέρω, δεόν ὅπως σκοπῇ τὴν ὀριστικὴν κατάργησιν τῶν κρατικῶν μονοπωλίων.

6. Αί βασικαί ἀρχαί τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ζητήματος

Ἐκ τῆς ὅλης ἐρεύνης τοῦ ζητήματος τῆς διαρρυθμίσεως τῶν μονοπωλίων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὡς καὶ τῶν σχέσεων τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετ' αὐτῆς συνάγονται αἱ κάτωθι κοιναὶ βασικαὶ ἀρχαὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν μονοπωλίων καὶ λοιπῶν μορφῶν συμπράξεων ἐπιχειρήσεων «καθῆτων ἢ ὀριζοντίων».

α. Ὁ κορμὸς τοῦ ὅλου συστήματος τῶν σχέσεων Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. βασίζεται ἐπὶ τῶν κανόνων τοῦ ἀνοθεύτου ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ.

β. Βασικὸς στόχος Ε.Ο.Κ. καὶ Ἑλλάδος εἰς τὴν διαρρύθμισιν τῶν ἐθνικῶν μονοπωλίων εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἀποκλεισμοῦ πάσης διακρίσεως μεταξὺ Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὑπηκόων τῶν Κρατῶν - μελῶν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους προμηθείας καὶ διαθέσεως.

γ. Ἡ κατάργησις ἢ ἡ μετατροπὴ ὑπαρχόντων μονοπωλίων εἰς κοινὰς ἐπιχειρήσεις εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Τὸ βραδύτερον μέχρι τοῦ 1984 δεόν νὰ ἔχη συμπληρωθῆ ἢ διαρρυθμισίς τῶν Κρατικῶν μονοπωλίων ἐν Ἑλλάδι, ὥστε νὰ δυνηθοῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ καθεστὸς ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ.

δ. Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς δημιουργίας νέων μονοπωλικῶν καταστάσεων εἶναι ἀναμφισβήτητος.

ε. Ἡ ἐνδικὸς προσφυγὴ τοῦ θιγομένου μέρους ἢ Κράτους ἢ προσώπου, νομικοῦ ἢ φυσικοῦ, ὡς αὕτη ἰσχύει εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ε.Ο.Κ., θὰ θεμελιωθῆ καὶ διὰ τὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. καὶ συνεπῶς διὰ τοὺς Ἑλληνας ὑπηκόους.